

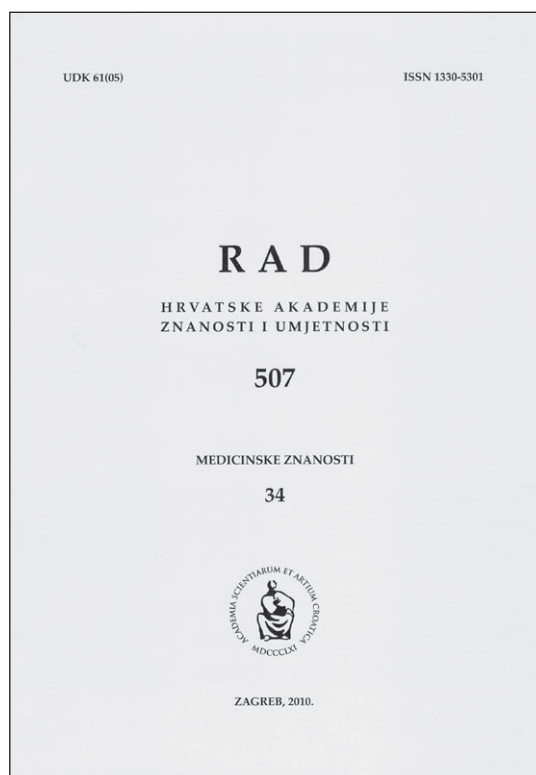
Iz Uredništva

Editorial

Časopis: RAD Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti – Medicinske znanosti, br. 507/34

Report on No. 507/34 of the journal „Rad“ by the Croatian Academy of Science and Art

Naslov <i>Title</i>	ZNANSTVENI PRISTUP DIFERENCIJALNOJ DIJAGNOSTICI TEMPOROMANDIBULARNIH POREMEĆAJA • SCIENTIFIC APPROACH TO DIFFERENTIAL DIAGNOSIS OF TEMPOROMANDIBULAR DISORDERS
Autori <i>Authors</i>	Melita Valentić-Peruzović, Goranka Prpić- Mehičić, Nada Galić, Marinka Mravak-Stipetić, Marina Lapter Varga, Livije Kalogjera, Robert Trotić, Ladislav Krapac, Tomislav Badel, Vida Demarin, Vanja Bašić Kes, Danijel Buljan, Miljenko Marotti i Vjekoslav Jerolimov
Nakladnik <i>Publisher</i>	Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zrinski trg 11, 10000 Zagreb
Glavni urednik <i>Editor-in-chief</i>	Marko Pečina
Gost urednik <i>Guest editor</i>	Vjekoslav Jerolimov
Jezik <i>Language</i>	engleski • English
Format	Meki uvez • Softback
Broj stranica <i>Number of pages</i>	166
Ilustracije <i>Illustrations</i>	16
Tablice <i>Tables</i>	15
Veličina <i>Size</i>	24 x 17 x 1 cm
Datum izdavanja <i>Date of publishing</i>	2010
ISSN	1330-5301

Upravo je iz tiska izašao 507. broj znanstvenog časopisa Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, odnosno 34. broj Razreda za medicinske znanosti. Valja istaknuti da je već godinu dana nakon osnutka Akademije (1866.), pod vodstvom prvog njezina predsjednika dr. Franje Račkoga, godine 1867. izašao prvi broj znanstvenog časopisa Rad, najstarijeg takvog u Hrvatskoj i u širem području. Sve do 60. broja (1882.) bio je zajedničko znanstveno glasilo svih razreda Akademije. Nakon toga, pojedini su razredi počeli tiskati vlastite serije Rada, a Razred za medicinske znanosti HAZU počeo je svoju objavljivati godine 1951., s manjim prekidima u izlaženju.

Posebice treba istaknuti kako je ovaj, 507/34. broj Rada, prvi put u povijesti Akademije i njezina Razreda za medicinske znanosti, u cijelosti posvećen problematici iz stomatologije, a također je prvi put stomatolog gost urednik

Recently, number 507 of the scientific journal of the Croatian Academy of Science and Art, and more precisely 34th number of the Medical sciences Class was published. It should be stressed that only a year after the founding of the Academy (1866), under the first president Dr. Franjo Rački, the year 1867 saw publication of the scientific journal titled “Rad” (Croat. work) that represents the oldest such journal in Croatia and its vicinity. Up until number 60 it was a joint publication of all the classes of Academy, and subsequently some of the classes begun to publish their own series of “Rad”. The Class of the Medical Sciences started the publication of its own series in 1951, and has endured with minor interruptions in publication.

It must be pointed out that this number, 507/34, is the first in the history of the Academy and the Class of the Medical Sciences that is entirely dedicated to dental medi-

(V. Jerolimov, član suradnik HAZU). Sadržaj se temelji na temama tradicionalnog simpozija o temporomandibularnim poremećajima u organizaciji Razreda za medicinske znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (voditelji M. Valentić-Peruzović i V. Jerolimov), a svi tekstovi dostupni su na portalu znanstvenih časopisa Republike Hrvatske (<http://hrcak.srce.hr>) pod naslovom *Biomedicina i zdravstvo*.

Treći simpozij o temporomandibularnim poremećajima bio je održan u prosincu 2009. pod nazivom *Znanstveni pristup diferencijalnoj dijagnostici temporomandibularnih poremećaja*. Tada je niz uglednih stručnjaka održao zanimljiva predavanja, obrađujući tu problematiku uglavnom multidisciplinarno. Glavna svrha simpozija bila je postaviti znanstvene osnove diferencijalnoj dijagnostici temporomandibularnih poremećaja.

Ti se poremećaji ubrajaju među zahtjevnije bolesti suvremene populacije kad je riječ o dijagnostici, terapiji te prognostici, kako kod odraslih tako i kod djece. Temporomandibularni poremećaji imaju različitu simptomatologiju. Bol je jedan od najčešćih znakova i svakako bolesnicima najneugodniji, često s vrlo jasnom etiologijom, a ponekad posve nepoznatom. Zato se tom problematikom bave mnogi istraživači i kliničari, a diljem svijeta djeluju i organizacijske jedinice zdravstvenih i znanstveno-nastavnih ustanova posvećene radu u tom području.

Ta problematika zahtijeva timski rad i multidisciplinarni pristup, pravodobno otkrivanje i pozoran odabir dijagnostičkih i terapijskih postupaka. U dosadašnjoj je praksi tematiku temporomandibularnih poremećaja dijelom obuhvaćalo nekoliko interesnih područja više zdravstvenih disciplina - stomatologije, otorinolaringologije, neurologije, psihijatrije, reumatologije, fizijatrije, radiologije i ostalih. To je razlog da još nema potpunog razumijevanja te problematike, unatoč sve većim postignućima u tom području. Naime, ukupne su spoznaje i iskustvo "raspršeni" po spomenutim disciplinama, a nužnost komunikacije specijalisti i subspecijalisti, kliničari te znanstvenici, nažalost, još nisu dovoljno shvatili, pa suradnja nije sustavna i usklađena sa sve većim potrebama.

Suvremeni pristup pacijentima s temporomandibularnim poremećajima zahtijeva multidisciplinarnost. To je i bilo istaknuto na tom znanstvenom multidisciplinarnom skupu na kojem se govorilo o pristupu u obradi pacijenata s temporomandibularnim poremećajima, uz naglasak da samo na dokazima zasnovani medicinski postupci omogućuju ispravnu dijagnostiku te liječenje temporomandibularnih poremećaja.

cine, and the guest editor is for the first time a dentist (V. Jerolimov, associated member of the CASA). The content is based on the themes of the traditional symposium on temporomandibular disorders that is organized by the Class of the Medical Sciences of the Croatian Academy of Science and Art (chairpersons M. Valentić-Peruzović and V. Jerolimov), and all manuscripts are available on the scientific journal portal of Croatia (<http://hrcak.srce.hr>) under the title *Biomedicine and healthcare*.

3rd Symposium on temporomandibular disorders was organized in December 2009 under the title *Scientific approach to differential diagnosis of temporomandibular disorders*, when a contingent of acclaimed professionals held interesting lectures, analyzing the topic mostly in a multidisciplinary approach. The main aim of the symposium was to present scientific basis for differential diagnosis of temporomandibular disorders.

These disorders are some of the most demanding diseases in the population regarding the diagnosis, therapy and prognosis, in adults and children alike. Temporomandibular disorders have variable symptoms, pain being one of the more frequent signs that are most debilitating for the patients. The etiology is usually very clear, but sometimes completely puzzling. Therefore, many scientists and clinicians throughout the world are involved in the research of such disorders, and even some organizational units of clinical, scientific and academic institutions are involved.

These disorders require team work and multidisciplinary approach, early discovery and detailed choice of diagnostic and therapeutic measures. Until now, many specialist divisions of medicine and dental medicine have been involved in the research of these disorders: dental medicine, ENT surgery, neurology, psychiatry, rheumatology, physiatry, radiology, just to name a few. This is the reason for incomplete understanding of these disorders, in spite of great advances in research. The total knowledge database is dispersed in the mentioned disciplines, and there is not enough communication among the different specialists and subspecialists, so there is, consequently, a lack of harmonization among the disciplines.

Current approach to patients with temporomandibular disorders demands multidisciplinary. This has been pointed out during the symposium, stressing only evidence-based medical procedures can enable us to reach correct diagnosis and treatment of temporomandibular disorders.

Hrvoje Brkić
brkic@sfzg.hr